

Zoologie obratlovců – Ptáci IX (3)

Řád: pěvci (Passeriformes)

Čeledi: lejsovití (Muscicapidae), skorcovití (Cinclidae), vrabcovití (Passeridae), pěvuškovití (Prunellidae)

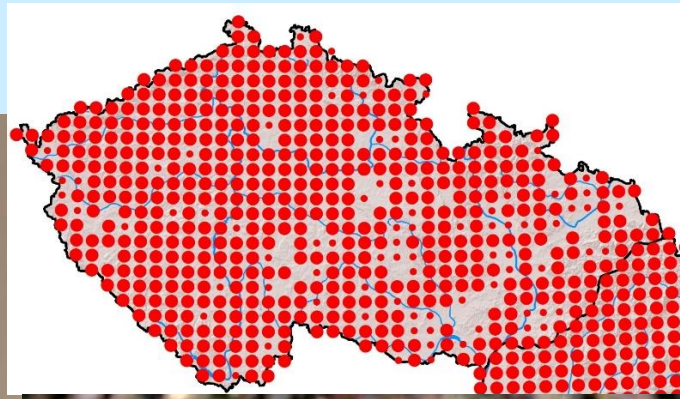
Čeled': Lejskovití - *Muscicapidae*

Znaky:

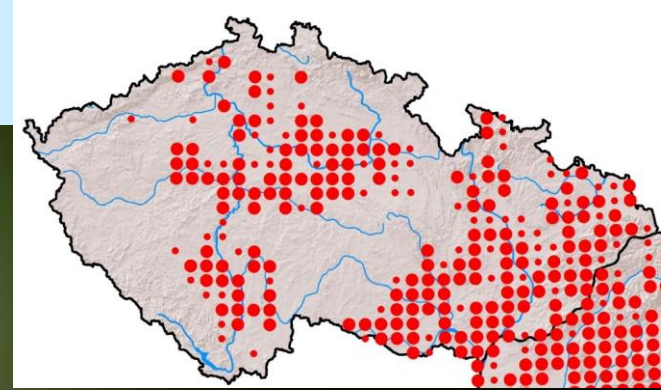
- Eurasie, Afrika, Austrálie, severnější druhy táhnou
- 108 druhů, v ČR 4 hnízdící druhy
- 10 – 21 cm, 6 – 20 g
- Lesy a porosty křovin
- Potrava: hmyz a jiní bezobratlí, loví je ze vzduchu nebo sezobáváním z listů
- Hlava a oči relativně velké, zobák zploštělý, u báze rozšířený, výrazné vibrisy
- Nohy krátké, chodidla malá a slabá
- Ocas středně dlouhý, hranatý
- Křídla zašpičatělá, dobří letci
- Stejně nebo rozdílné zbarvení pohlaví
- Hnízdí jednotlivě ve větvích stromů a křovin, ve štěrbinách a dutinách, 2 - 6 vajec, inkubace 10 – 15 dní, mláďata krmivá, 1 - 2 hnízdění.

Lejsek šedý (*Muscicapa striata*), l. černošedý (*Ficedula hypoleuca*), l. bělokrký (*F. albicollis*), l. malý (*F. parva*), červenka obecná (*Erithacus rubecula*), slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*), s. tmavý (*L. luscinia*), s. modráček (*L. svecica*), rehek domácí (*Phoenicurus ochruros*), r. zahradní (*P. phoenicurus*), bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*), b. černošedý (*S. torquata*), bělořit šedý (*Oenanthe oenanthe*),

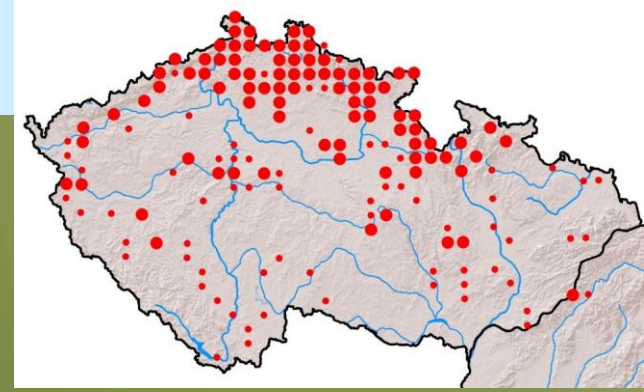
Červenka obecná (*Erithacus rubecula*)

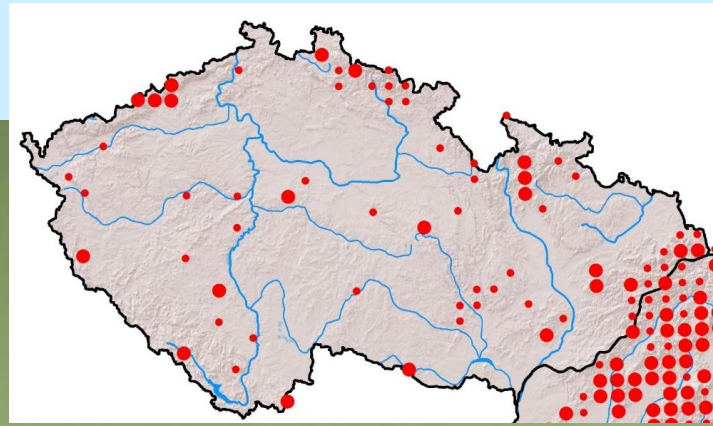
Lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*)

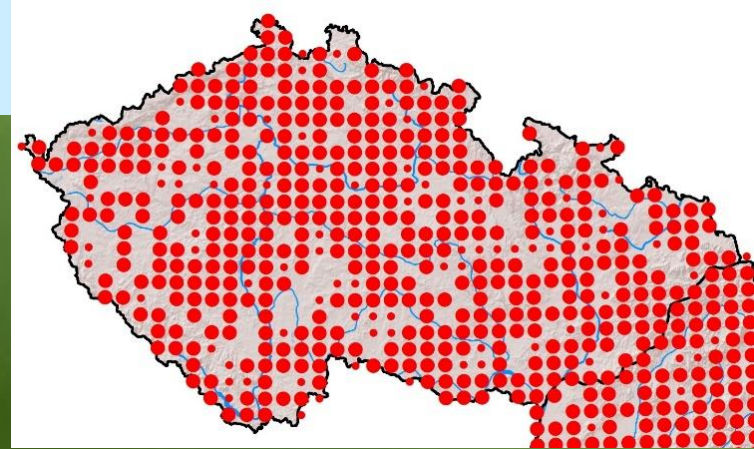
Lejsek černohlavý (*Ficedula hypoleuca*)

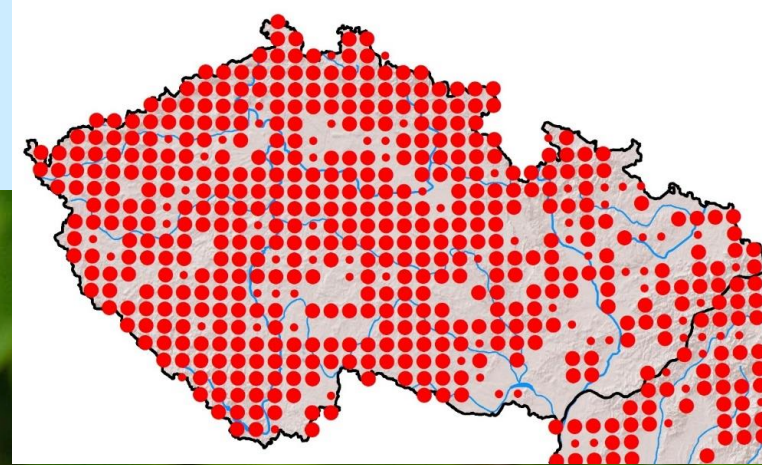
Lejsek malý (*Ficedula parva*)

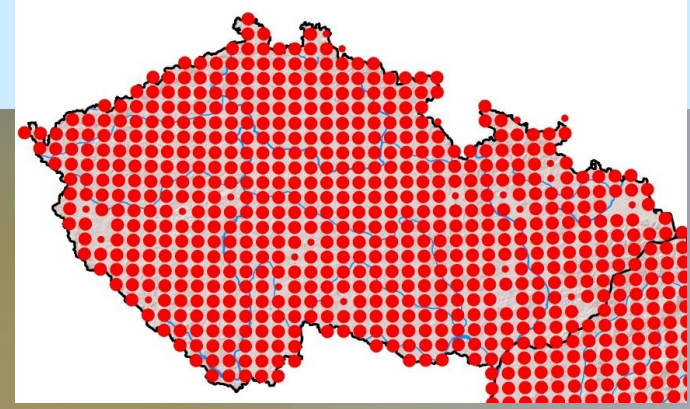
Lejsek šedý (*Muscicapa striata*)

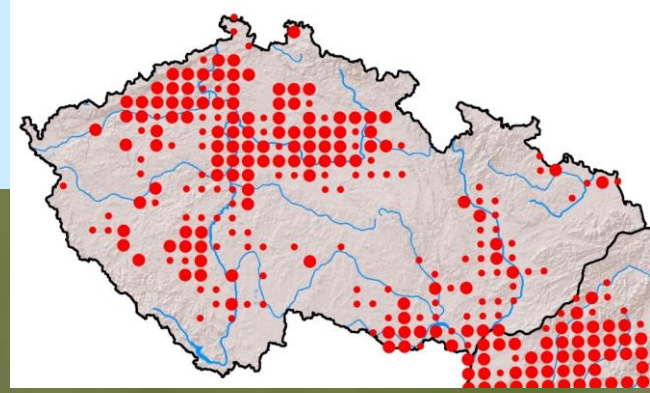
Rehek zahradní (*Phoenicurus phoenicurus*)

Rehek domácí (*Phoenicurus ochruros*)

Slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*)

Slavík tmavý (*Luscinia luscinia*)

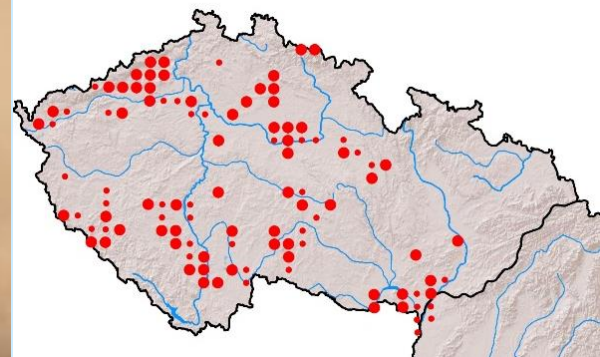
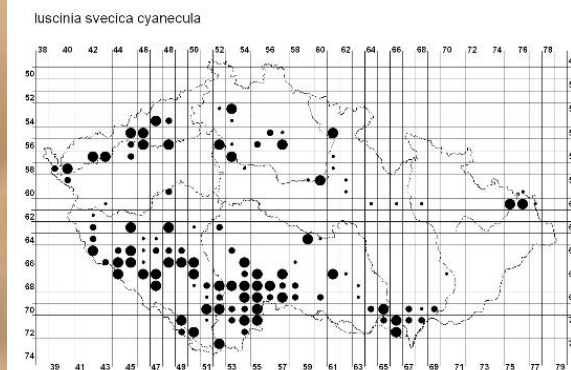
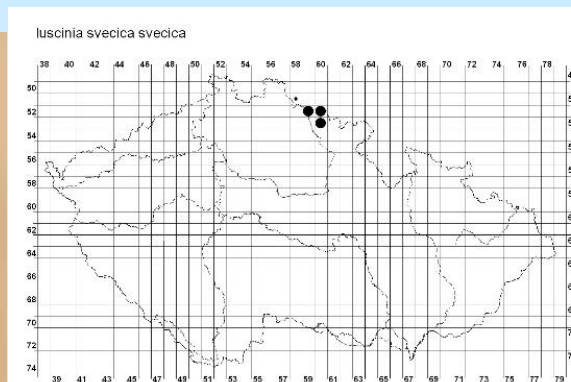
Slavík modráček tundrový (*Luscinia s. svecica*)

Slavík modráček středoevropský (*Luscinia s. cyaneacula*)

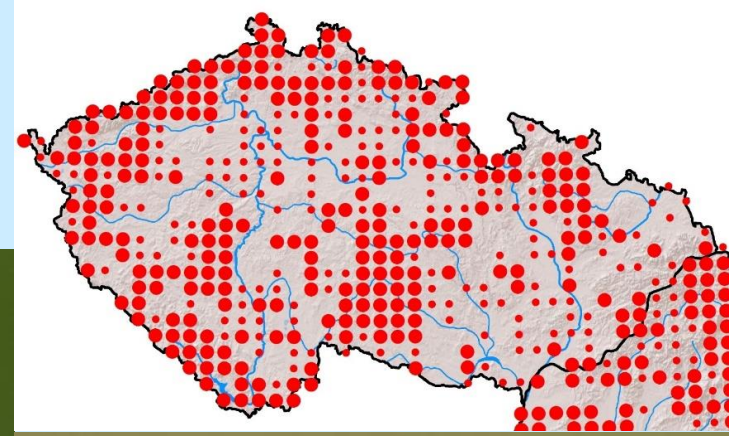
tundrový

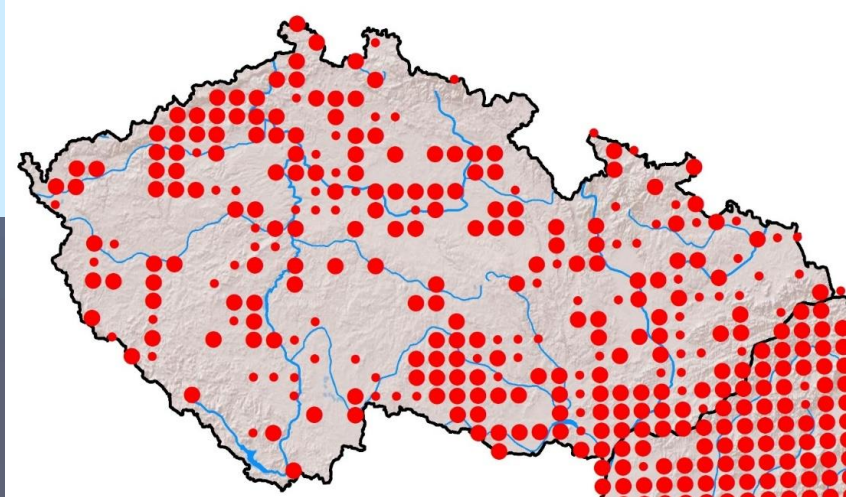
středoevropský

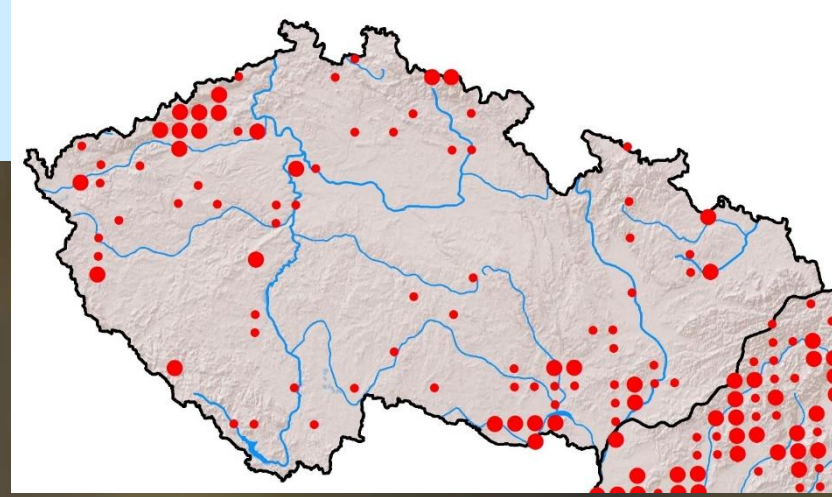
Bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*)

Bramborníček černohlavý
(Saxicola torquata)

Bělořit šedý (*Oenanthe oenanthe*)

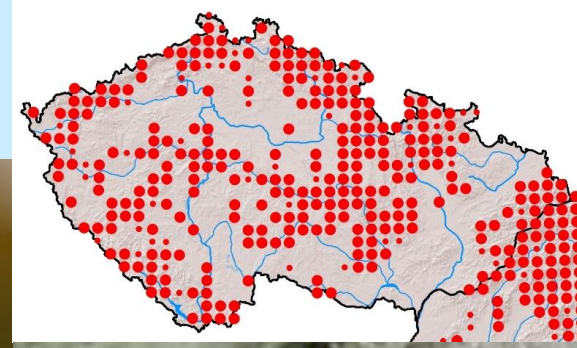
Čeled': Skorcovití - *Cinclidae*

Znaky:

- Eurasie, Severní a Jižní Amerika, většinou stálí
- 30 druhů, v ČR 1 hnízdící druh
- 15 - 18 cm, 60 - 80 g
- Rychle tekoucí vody především v horách
- Potrava: vodní hmyz a jiné bezobratlé, drobné rybky a larvy obojživelníků, pro potravu se potápějí
- Zavalité tělo, krátký krk a ocas, štíhlý rovný zobák se štěrbinovitými nozdrami.
- Nohy středně dlouhé se silnými chodidly a drápy
- Křídla krátká, špičatá – pod vodou slouží k plavání, let rychlý a přímý
- Peří měkké a husté s hustou prachovou vrstvou
- Zbarvení spíše nenápadné, šedé, hnědé či černé – často výrazná velká bílá skvrna na hrudi, obě pohlaví jsou zbarvena stejně
- Hnízdí jednotlivě ve výklencích strmých břehů nebo za vodopády v masivním kupolovitém hnízdě, 4 - 6 vajec, inkubace 16 – 17 dní, mláďata krmivá , 2 hnízdění.

Skorec vodní (*Cinclus cinclus*).

Skorec vodní (*Cinclus cinclus*)

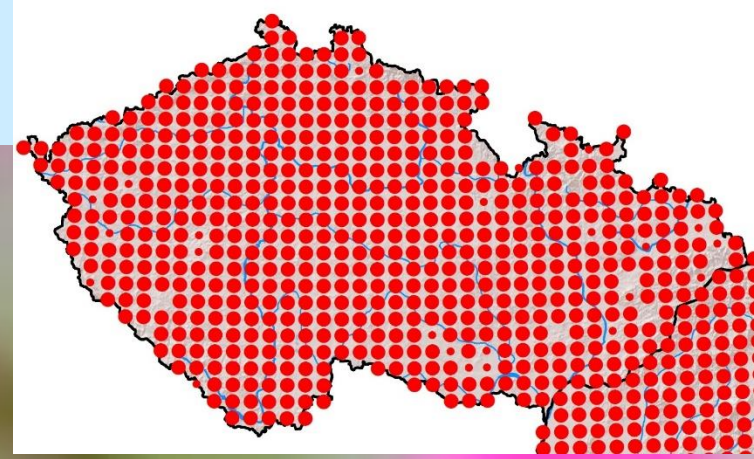
Čeled': Vrabcovití - *Passeridae*

Znaky:

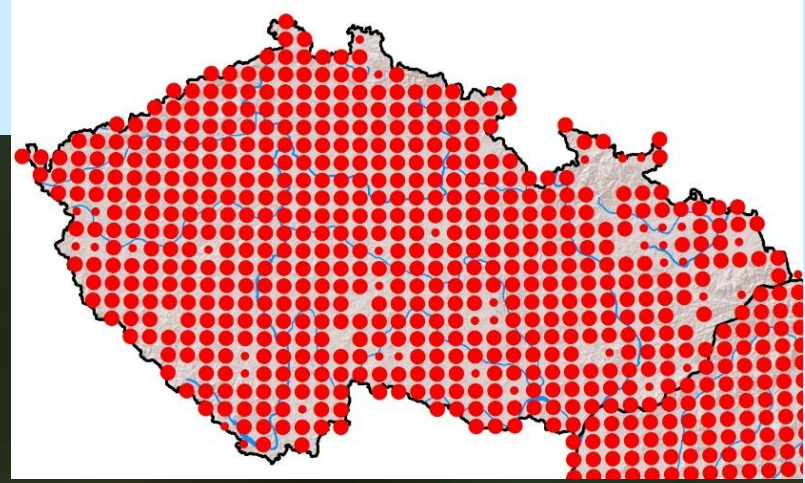
- Eurasie, Afrika, zavlečení do Severní Ameriky a Austrálie, stálí
- 161 druhů, v ČR 2 hnízdící druhy
- 10 – 65 cm, 11 - 64 g
- Nejružnější prostředí od pouště po lesy
- Potrava: semena, plody, pupeny a hmyz
- Zobák silný a kónický, lehce zahnutý, bez vibrisů
- Nohy středně velké, chodidla slabá
- Ocas středně dlouhý a hranatý
- Křídla zaoblená až špičatá, let rychlý
- Zbarvení samic a samců rozdílné nebo stejné
- Hnízdí jednotlivě nebo pospolitě v dutinách nebo ve větvích dřevin, 2 - 8 vajec, inkubace 12 - 14 dní, mláďata krmivá, 1 - 3 hnízdění.

Vrabc domácí (*Passer domesticus*), v. polní (*P. montanus*).

Vrabec domácí (*Passer domesticus*)

Vrabec polní (*Passer montanus*)

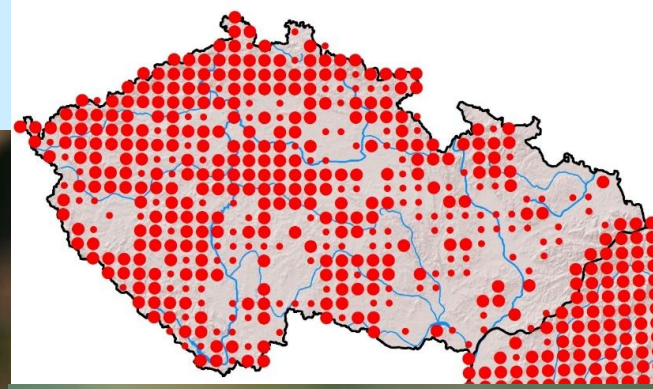
Čeled': Pěvuškovití - *Prunellidae*

Znaky:

- Eurasie, severní Afrika, většinou v horách – vesměs tažní
- 12 druhů, v ČR 2 hnízdící druhy
- 13 - 18 cm, 18 - 26 g
- Vysokohorské prostředí nad hranicí lesa, lesy, porosty křovin
- Potrava: hmyz, semena a plody (v zimě)
- Vzhledem připomínají vrabce
- Zobák štíhlý a přímý, při kořeni rozšířený
- Zakulacená až špičatá křídla, rychlý let
- Nenápadné zbarvení stejné u obou pohlaví
- Hnízdí jednotlivě na zemi nebo ve skalních štěrbinách, 3 - 6 vajec, inkubace 11 – 15 dní, mláďata krmivá.

Pěvuška modrá (*Prunella modularis*), p. podhorní (*P. collaris*).

Pěvuška modrá (*Prunella modularis*)

Pěvuška podhorní (*Prunella collaris*)

